

Notitie / Memo

HaskoningDHV Nederland B.V.
Water

Aan: Jaap Verheul
Van: Arne Kijk in de Vegte, Hanita Zweers
Datum: 15 september 2017
Kopie:
Ons kenmerk: WATBF1951-100-100/N001F0.1
Classificatie: Open

Onderwerp: Kremer Zand B.V. te Sellingen: actualisatie quickscan flora en fauna in het kader van de revisie ontgrondingsvergunning

---

Inleiding

Kremer Zand B.V. (verder Kremer, gevestigd te Emmen) exploiteert de zandwinning "De Beetse" te Sellingerbeetse aan de Beetserswijk 10 (gemeente Vlagtwedde). Het bedrijf is voornemens om de ontgronding uit te breiden. Voor de uitbreiding van de ontgrondingslocatie is in maart 2015 een toetsing uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. In september 2016 is een actualisatie uitgevoerd (referentie:BD6791-101-101/N001/902513/Nijm). De Flora- en faunawet is in 2017 echter vervangen door de Wet natuurbescherming. Daarom dient het plan te worden getoetst aan deze nieuwe wet- en regelgeving. Aangezien de aanvraag ontgrondingsvergunning en de aanvraag omgevingsvergunning de gehele locatie betreffen (bestaande zandwinning en de uitbreiding), wordt in het navolgende (voor zover aan de orde) de gehele zandwinningslocatie in beschouwing genomen. Het terreindeel dat reeds waterplas is c.q. bedrijfsmatig in gebruik is, zal logischerwijs minder relevant zijn in het kader van deze notitie.

Kader

De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt sindsdien de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet bevat regels voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten en de belangrijkste natuurgebieden in Nederland. Daarnaast bevat de wet onder meer bepalingen over de jacht en over houtopstanden.

Deze toetsing heeft alleen betrekking op het onderdeel soortbescherming (Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming). In de nieuwe wet zijn beschermde soorten van de lijst afgehaald en zijn nieuwe beschermde soorten toegevoegd. In hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming worden drie algemene beschermingsregimes beschreven waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd. Het gaat om de volgende beschermingsregimes:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1). Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (paragraaf 3.2). Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, Bijlage I of II bij het Verdrag van Bern en Bijlage II bij het Verdrag van Bonn.
- Beschermingsregime andere soorten (paragraaf 3.3). Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A en B van de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De verbodsbepalingen in de paragrafen 3.1 en 3.2 zijn één-op-één overgenomen uit de genoemde richtlijnen en verdragen en zijn uitsluitend van toepassing op de in deze richtlijnen en verdragen genoemde soorten. De bepalingen in paragraaf 3.3 zien op de 'nationale' andere

soorten die zijn genoemd in de bijlagen A en B bij de Wnb. Hiervoor geldt een kleiner aantal verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen zijn in tabel 1 opgenomen.

Tabel 1: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming soortenbeschermingsdeel

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1	Beschermingsregime soorten Habitatrictlijn § 3.2	Beschermingsregime andere soorten § 3.3
Art. 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art. 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art. 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art. 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art. 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art. 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art. 3.5 lid 2 Het is verboden dieren (waaronder vogels genoemd in de verdrag van Bern II en Bonn) opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art. 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art. 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikelen 3.3, 3.8 en 3.11 bevatten de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden van de genoemde verboden. Voor soorten van de Vogelrichtlijn en Habitatrictlijn kan alleen ontheffing worden verleend op basis van de in deze richtlijnen genoemde belangen (bijvoorbeeld openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna). Voor de 'andere soorten' van artikel 3.10 geldt een ontheffingsplicht, behalve als het bevoegd gezag, de provincie of het ministerie van EZ, door middel van een zogenoemde vrijstelling anders besluit. Op provinciaal niveau is de vrijstelling van de vergunningplicht geregeld via de provinciale verordening. Op rijksniveau is dit vastgelegd in het besluit en regeling van de Wet natuurbescherming. De provincie Groningen is in verband met het voornemen van Kremer bevoegd gezag.

Doel

Met deze actualisatie wordt beoordeeld of de conclusies in de quickscan Flora- en faunawet uit september 2016 binnen de kaders van de nu vigerende Wet natuurbescherming betreffende het soortenbeschermingsdeel passen. Indien de conclusies niet meer gelden binnen de huidige wet- en regelgeving, dan wordt beoordeeld welke aanvullende maatregelen getroffen moeten worden om wel aan de regels van de huidige natuurwetgeving te voldoen.

Beschrijving van Kremer & bijbehorende activiteiten

Kremer Zand B.V. is een zand- en grindwinningsbedrijf aan de Beetserwijk. De locatie van de inrichting is in figuur 1 weergegeven. De capaciteit van de zand- en grindwinning is 100×10^3 kg per uur of meer. Daarnaast vindt op het terrein het zeven van zand, grond, grind plaats met een capaciteit van 100×10^6 kg per jaar of meer plaats.

In de Noordplas vindt momenteel ontgronding plaats. Kremer Zand B.V. wil de ontgronding in westelijke richting uitbreiden (zie rode omkadering in figuur 1). Het zuidelijk deel van deze nieuwe ontgrondingslocatie wordt in eerste instantie ingericht en gebruikt als flexibele depot ter vervanging van het depot in de Zuidplas. Op termijn wordt ook dit deel, na het verwijderen en verwerken van het flexibele depot ontgrond.

De uitbreiding van de ontgrondingslocatie betekent een fysieke uitbreiding van het terrein van de inrichting van Kremer en geen intensivering van het gebruik en/of verhoging van de productie.

Het terrein (oevers en randen) wordt na beëindiging van de ontgrondingsactiviteiten afgewerkt in overeenstemming met het bij de aanvraag ingediende en goed te keuren inrichtingsplan. Te zijner tijd wordt de afwerking uitgewerkt in één of meerdere concrete werkplannen.

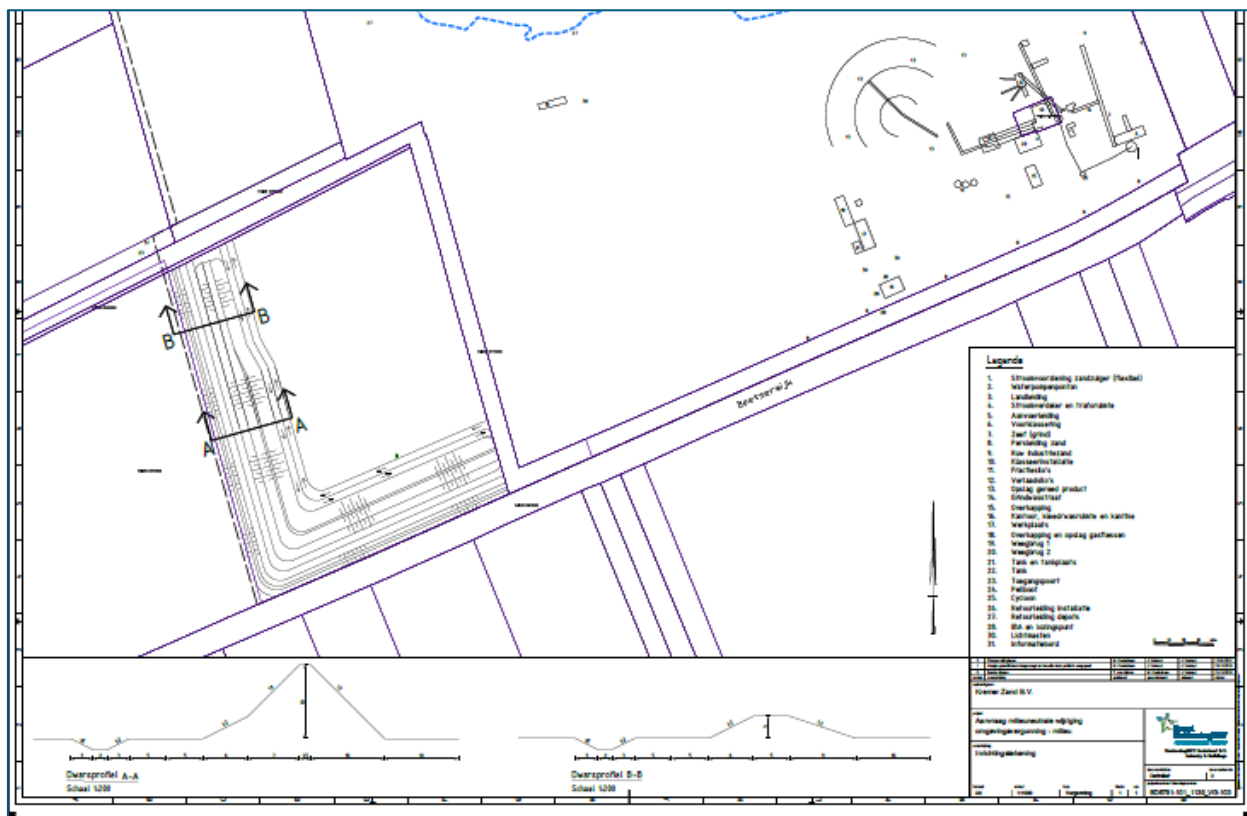
Figuur 1: Huidige situatie Kremer Zand B.V. en gewenste uitbreiding van de ontgronding (rood omkaderd).

Inrichtingsmaatregelen

Voor de inrichting van het flexibele depot (tijdelijk) is een watergang (1m diep) op de westelijke kavelgrens verlegd naar het westen ter hoogte van de nieuwe kavelgrens (zie figuur 2). De voormalige watergang is gedempt geheel volgens de richtlijnen zoals beschreven in de quickscan flora en fauna uit 2016. Aan de west- en zuidzijde van het depotterrein wordt een kade aangelegd (zie bijlage F en het inrichtingsplan in bijlage L).

De uitbreiding van de ontgroning ter hoogte van de huidige landbouwgronden vindt vanuit de huidige Noordplas plaats. De nieuwe oeverstrook met boven- en onderwatertaluds wordt gericht op voldoende stabiliteit en veiligheid ontworpen en afgewerkt. Dit wordt gebaseerd op het geotechnisch advies dat ook onderdeel uit maakt van de aanvraag tot revisie van de ontgrondingsvergunning.

De uitbreiding van de Noordplas heeft geen gevolgen voor de grondwaterstanden in aangrenzende terreinen. Dit blijkt uit het rapport Zandwinning Sellingerbeetse Inventarisatie hydrologische aspecten in het kader van de ontgrondingsvergunningsaanvraag (RHDHV, 20 februari 2015).

Figuur 2 Locatie van uitbreiding ontgroning en flexibele depot en bijbehorende maatregelen (tekening BD6791-101_1139_VG-103).

Aanwezige wettelijk beschermde soorten

Beschrijving habitats in het plangebied

De uitbreiding van de ontgroning is gesitueerd binnen agrarisch gebied met akkerbouw. Binnen het plangebied loopt een watergang. Deze is niet verbonden met de Noordplas en voert water af in oostelijke richting naar de Ruiten Aa. Het plangebied grenst verder aan de zandwinning, landbouwgebied en een bosperceel met houtopstand van 20-30 jaar oud. De inrichting en gebruik van het plangebied en omgeving zijn ten opzichte van de situatie in 2016 niet gewijzigd. Uitzondering hierop is de sloot die al gedempt en verlegd is (zie inrichtingsmaatregelen). Er is geen aanleiding om aanvullend veldbezoek uit te voeren.

Literatuuronderzoek & raadpleging verspreidingsgegevens

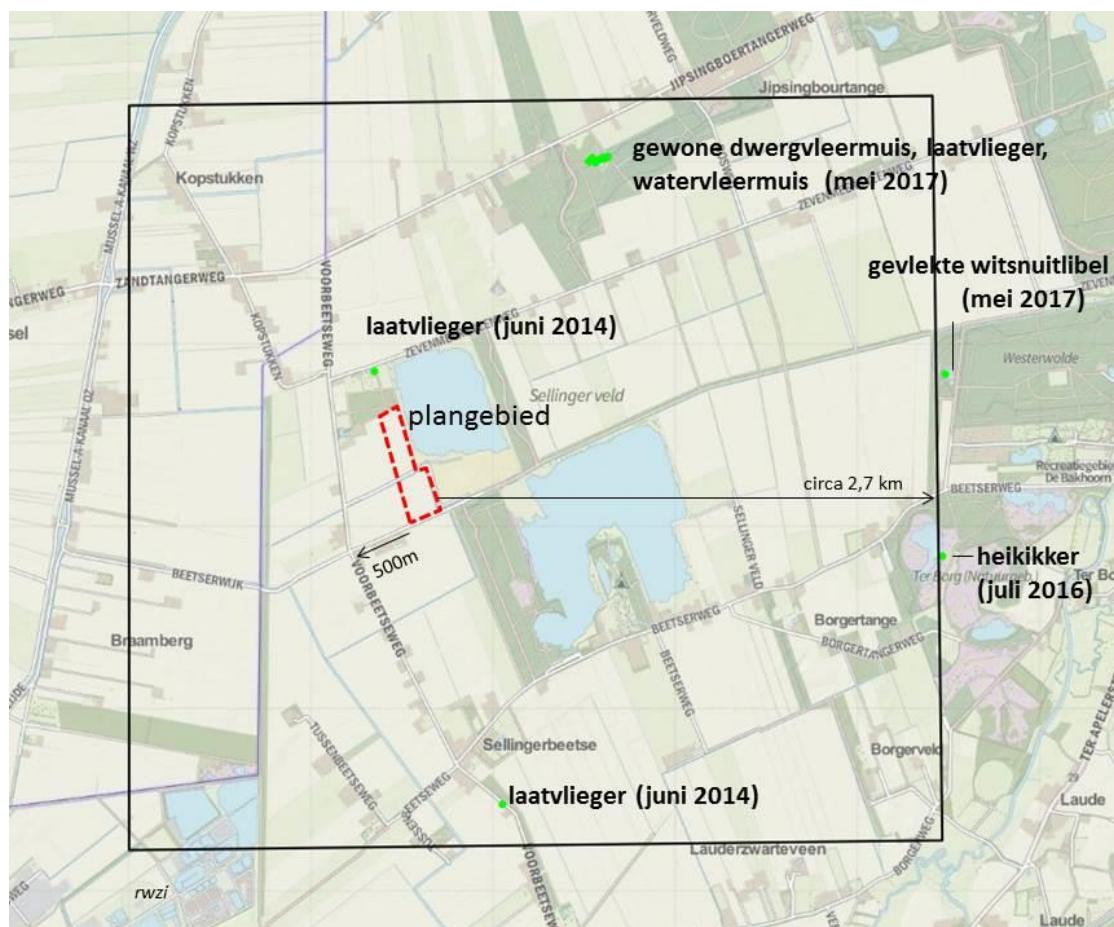
Voor actualisatie van aanwezige beschermde soorten vallend onder de Wet natuurbescherming zijn verspreidingsgegevens van de afgelopen 5 jaar (2012-2017) uit de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) opgevraagd. In de NDFF zijn alleen gevalideerde gegevens opgeslagen. Er zijn opnieuw gegevens opgevraagd in een straal van één kilometer rondom het plangebied. Daarnaast zijn websites van PGO's (particulier gegevensbeherende organisaties) zoals RAVON en Telmee gebruikt.

Planten

Gezien het intensieve landbouwgebruik komen in het plangebied geen beschermde plantensoorten voor. Mogelijk komen bijzondere soorten voor in de berm/oevers van de toegangsweg. In de omgeving is de zwanenbloem aangetroffen (NDFD-waarneming). Deze soort was in de Flora- en faunawet nog beschermd (tabel 1 algemene soorten) en heeft echter de beschermde status verloren in de Wet natuurbescherming. Beschermde plantensoorten van de Wet natuurbescherming zijn conform de NDFD-databank niet aanwezig en worden ook niet in het plangebied verwacht. In het plangebied en nabije omgeving zijn geen geschikte groeiplaatsen voor deze soorten aanwezig.

Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn beschermd onder de Habitatrictlijn. Uit de NDFD-data over de afgelopen vijf jaar zijn in de omgeving van het plangebied laatvliegers, gewone dwergvleermuis en watervleermuis waargenomen (zie figuur 3). Noordelijk van het plangebied zijn ter hoogte van een woning aan de Zevenmeersveenweg zeven laatvliegers waargenomen. Het betreft mogelijk een verblijfplaats; de databank geeft hier geen uitsluitel over. Binnen het plangebied kunnen door het ontbreken van gebouwen en bomen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten. Vliegroutes binnen het plangebied kunnen door afwezigheid van opgaande beplanting en bredere watergangen worden uitgesloten. Het plangebied zelf is vanwege de openheid en gebruiksvorm niet geschikt als foerageergebied.. Alleen aan de noordzijde langs de bosrand kunnen sporadisch foeragerende vleermuizen voorkomen.

Figuur 3 Waarnemingen van HR-soorten conform NDFD-databank over de afgelopen 5 jaar (2012-2017)

Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied komen nationaal beschermde soorten voor zoals haas, vos, wezel, muizen, ree etc. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling. Daarnaast komen mogelijk incidenteel foeragerende

nationale beschermde soorten voor waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt. Het betreft de steenmarter, das en boommarter die leefgebied (en vaste verblijfplaatsen) hebben in de omgeving van het plangebied. Het plangebied zelf is ongeschikt als verblijfplaats voor deze soorten. De steenmarter is een cultuurvolger die bij gebouwen en woonhuizen in de omgeving kan voorkomen. De das heeft leefgebied in het bosgebied op vrij grote afstand ten westen van de zandwinning. De boommarter komt voor in het Westerwold. In het aangrenzend bos komt mogelijk de eekhoorn voor. Deze maakt geen gebruik van het plangebied (bron: www.telme.nl).

Uit gegevens van de NDFF blijkt tevens dat de nationaal beschermde grote bosmuis is waargenomen ter plaats van de Zevenmeersveenweg 21 op circa 250 meter ten noordoosten het plangebied. Deze soort heeft een voorkeur voor oude open eiken- en beukenbossen, met een uitgebreide struiklaag en weinig ondergroei. De grote bosmuis bouwt een nest als verblijfplaats. Het nest bekleden ze met bladeren en mos en bevindt zich meestal onder wortelstronken van grote bomen ondergronds (www.zoogdierenvereniging.nl). In het plangebied (akkerland) zijn echter geen grote bomen alsook geen struiken aanwezig waarin een nest kan worden gebouwd. Het bos aan de oostzijde van de Noordplas en het bos aan de westzijde van de Zuidplas is geschikter als voortplantingsplaats van grote bosmuis. De grote bosmuis foerageert hooguit incidenteel in het plangebied bestaande uit akkers.

Amfibieën

In de watervoerende watergang en oevers in het landbouwgebied komen mogelijk nationaal beschermde amfibieën voor. Dit betreft algemene soorten zoals groene kikker complex, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt echter een provinciale vrijstelling. Zwaar beschermde habitatrichtlijnsoorten zoals heikikker, rugstreeppad, poelkikker en kamsalamander komen hier, op basis van verspreidingsgegevens (NDFF-data, www.ravon.nl; www.telme.nl) niet voor. De heikikker is op meer dan 2,7 km waargenomen in het natuurgebied Ter Borg met heide en vennen. Dit type leefgebied ontbreekt in het plangebied en directe omgeving. Gezien de verspreiding en afwezigheid van geschikt leefgebied kan het voorkomen van zwaarder beschermde soorten worden uitgesloten. Verder zijn geen werkzaamheden voorzien aan de nieuw gegraven watergang; negatieve effecten op amfibieën zijn daarmee op voorhand uitgesloten.

Vissen

Op basis van de verspreidingsgegevens komen mogelijk in het plangebied en /of omgeving de kleine modderkruiper en de nationaal beschermde grote modderkruiper voor. De kleine modderkruiper was onder de Flora- en faunawet nog beschermd (tabel 2). In de Wet natuurbescherming is zijn beschermde status komen te vervallen. De grote modderkruiper komt voor in het natuurgebied Westerwolde in het dal van de Ruiten Aa. Binnen het plangebied is hier geen geschikt leefgebied aanwezig. Het voorkomen van deze soort kan worden uitgesloten. Algemene vissoorten komen mogelijk voor in (de nieuw gegraven) watergang. Omdat geen werkzaamheden aan de nieuw gegraven watergang worden verricht, zijn negatieve effecten op vissen op voorhand uitgesloten.

Reptielen

Conform de verspreidingskaarten (www.ravon.nl; www.telme.nl) komt van de reptielen alleen de nationaal beschermde levendbarende hagedis voor in het zuidelijk deel van Groningen in de omgeving van het plangebied. Deze hagedis is een soort van (vochtige) heide met vennen en kan tevens in structuurrijke weg- en spoorbermen en ruigten voorkomen. De soort komt voor in het natuurgebied Westerwolde/Ter Borg en is in 2016 waargenomen (NDFF-data) in een open plek in het bos aan de westzijde van de zuidelijke plas. Het plangebied en directe omgeving met intensieve landbouw en ontwateringswatergang is ongeschikt als leefgebied voor deze soort (www.ravon.nl; www.telme.nl).

Broedvogels & jaarrond beschermde vogels

Vaste verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogels in het plangebied kunnen worden uitgesloten. In het broedseizoen komt in het plangebied met akker en/of grasland mogelijk een broedende akker en/of weidevogels voor zoals de Kievit. Uit de NDFF-data (afgelopen 5 jaar) volgt dat de Kievit en veldleeuwvink in het plangebied zijn waargenomen met baltsgedrag. Beide soorten vallen onder het verdrag van Bern II en vallen daarmee onder de habitatrichtlijn. In de omgeving van het plangebied met

bossen, open water en oeverbegroeiing komen ook diverse broedvogels voor die ook onder de habitatrictlijn vallen. Het betreft onder meer de blauwborst, boomklever, boomkruiper, gekraagde roodstaart, groene specht en oeverzwaluwen. In de oeverzone van de Noordplas grenzend aan het plangebied komen mogelijk broedvogels voor. De oeverzwaluwen hebben nesten in de steile oevers van de Noordplas.

Verder is aanwezigheid van jaarrond beschermd nesten voor (bijv. buizerd) in de bossen in de omgeving van het plangebied niet uit te sluiten. Op basis van NDFF-data is in 2015 een territorium van de buizerd vastgesteld in de bosrand bij het zuidelijk gelegen waterplas. Dit is op ruime afstand van het plangebied.

Effectbeoordeling (uitbreiding) ontgrondingslocatie

Vleermuizen

In het plangebied worden werkzaamheden verricht in het donker. De uitstraling van licht blijft echter binnen het plangebied (dat matig geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen). Voor eventueel aanwezige vleermuizen zijn voldoende uitwijkmogelijkheden, waardoor negatieve effecten op vleermuizen op voorhand zijn uitgesloten. Na de zandwinning zal voor een groot deel open water ontstaan in het plangebied (met het uitbreidingsdeel vergroot het wateroppervlak t.o.v. hetgeen het nu is). Hiermee verbetert de kwaliteit van het foerageergebied voor vleermuizen doordat het open water veel insecten zal aantrekken. De uiteindelijke inrichting zal uiteindelijk een positief effect hebben op het foerageergebied.

Grondgebonden zoogdieren

Incidenteel kunnen nationaal beschermde soorten foeragerend of migrerend voorkomen in het (uitbreidingsdeel van het) plangebied. In de directe omgeving is echter geschikt foerageergebied voorhanden. De inrichting zal daarom geen vernietiging van essentieel leefgebied tot gevolg hebben. Daarnaast komen algemene nationaal beschermde muizensoorten voor in het plangebied zoals veldmuis en aardmuis. Voor deze soorten geldt echter provinciale vrijstelling. Door aanvullende maatregelen te nemen wordt voldaan aan de zorgplicht.

Broedvogels & jaarrond beschermde nesten

Binnen het gebied broed mogelijk de Kievit, veldleeuwerik en soorten van oevers en open water. Het vernielen van nesten van broedvogels is verboden. Hiervoor is ook geen ontheffing mogelijk. Verstoring van vogelsoorten vallend onder de habitatrictlijn (o.a. Kievit, veldleeuwerik) is eveneens verboden. Dit geldt ook voor verstoring van overige broedvogelsoorten van de habitatrictlijn (waaronder de buizerd) die in de omgeving voorkomen. Indien sprake is van verstoring dient hiervoor een ontheffing aangevraagd te worden. De werkzaamheden in het plangebied en mate van verstoring zijn vergelijkbaar met het landbouwkundig gebruik en het gebruik van de zandwinninglocatie. De broedvogels, inclusief buizerd, die in de omgeving van het plangebied voorkomen zijn gewend aan deze activiteiten. De zandwinningactiviteiten worden niet geïntensiveerd. De voorziene ingreep leidt niet tot extra verstoring van broedvogels in de omgeving van het plangebied. Een ontheffing van verstoring van broedvogels (habitatrictlijn) in de omgeving is niet nodig aangezien er zoals eerder aangegeven geen sprake is van extra verstoring van broedvogels in de omgeving.

Om de voorziene activiteit te kunnen uitvoeren zijn maatregelen nodig ter voorkoming van overtreding van de verbodsbepalingen, vernietiging van broedlocaties, zijn maatregelen nodig.

De oeverzwaluwen zijn soorten die relatief snel nesten maken in steile oevers. Om kolonisatie van oeverzwaluwen te reguleren brengt de exploitant op geschikte locaties steile wanden aan in de oevers van de plassen. De locaties worden gekozen op plaatsen waar gedurende het broedseizoen niet hoeft te worden gewerkt en waarbij rekening wordt gehouden met een verstoringvrije aanvliegeroute. Op deze wijze is aanbod van geschikte broedlocaties voor oeverzwaluwen gegarandeerd en is verstoring van nesten van oeverzwaluwen niet aan de orde. Daarnaast wordt in de overige zanddepots (in het werkterrein) het zand zoveel mogelijk afgevlakt om ongewenst nestelen te voorkomen.

Maatregelen ter voorkoming van overtreding van verbodsbepalingen

Uit voorgaande effectbeoordeling volgen enkele maatregelen ter voorkoming van overtreding van verbodsbepalingen alsook maatregelen die voortvloeien vanuit de zorgplicht. De maatregelen zijn per soortgroep beschreven.

Broedvogels

- Vernietiging en verstoring van broedlocaties kan worden voorkomen door de inrichtingsactiviteiten buiten het broedseizoen uit te voeren.
- Indien gedurende het broedseizoen (feb)maart- medio juli (aug) wordt gewerkt dient de werklocatie voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden door een ter zake deskundig (ecoloog) op aanwezigheid van broedvogels. Het terrein kan voor de werkzaamheden vrijgegeven worden indien deze vrij is van broedvogels.
- Aanwezigheid van broedvogels in het werkgebied kan voorkomen worden. Dit kan door het gebied tijdig voor de start van de werkzaamheden onaantrekkelijk te maken en houden. Bij oevers kan dit bijvoorbeeld door (oever) vegetatie kort te houden;
- Het 'ongewenst' broeden van oeverzwaluwen (zoals in depots waar tijdens het broedseizoen grond uit gehaald moet worden) wordt voorkomen door
  - Buiten het werkgebied geschikte broedlocaties bij de plassen (steile oevers met open aanvliegeroute) aan te bieden
  - en binnen het werkgebied de zandranden ongeschikt te houden door steile wanden af te vlakken

Grondgebonden zoogdieren

- Er wordt zoveel mogelijk één richting opgewerkt, zodat kleine zoogdieren van de werkzaamheden vandaan kunnen vluchten. Hierbij moet rekening met vluchtwegen (werk niet richting een doodlopende hoek) worden gehouden en moet worden gezorgd dat de dieren voldoende vrije ruimte hebben.
- Voorafgaand aan de werkzaamheden moet de vegetatie in het plangebied gemaaid worden. Hiermee is het plangebied onaantrekkelijk voor algemene muizensoorten en andere kleine zoogdieren.

Conclusies

- Er is geen ontheffing in het kader van Wet natuurbescherming soortenbeschermingsdeel nodig voor de uitbreiding van de ontgrondingslocatie en bijbehorende werkzaamheden;
- Binnen het plangebied van de uitbreiding en directe omgeving komt een aantal wettelijke beschermde soorten voor, namelijk broedvogels en algemene zoogdier- en amfibiesoorten (nationaal beschermd). Ten aanzien van broedvogels (water, akker- en weidevogels) is geen ontheffing mogelijk; werken kan alleen wanneer deze afwezig zijn binnen het werkgebied. Voor de algemeen voorkomende zoogdiersoorten geldt een provinciale vrijstelling. Wel is de zorgplicht van toepassing. Door het treffen van voorzorgsmaatregelen van de uitvoeringsmethode wordt voldaan aan deze zorgplicht.
- Met betrekking tot de bestaande zandwinplas is de situatie ongewijzigd.